

**Zbigniew Borek, Jerzy Eider,
Władysław Mynarski, Michał
Rozpara, Daniel Puciato**

**Zakres i motywy podejmowania
aktywności turystycznej przez
młodzież w wieku 15-17 lat**

Ekonomiczne Problemy Usług nr 78, 285-299

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Zbigniew Borek

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Jerzy Eider

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu, Uniwersytet Szczeciński

Władysław Mynarski, Michał Rozpara

Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach

Daniel Puciato

Politechnika Opolska

**ZAKRES I MOTYWY
PODEJMOWANIA AKTYWNOŚCI TURYSTYCZNEJ
PRZEZ MŁODZIEŻ W WIEKU 15–17 LAT**

Wstęp

Problematyka czasu wolnego młodzieży, jego ilość, treści oraz liczne uwarunkowania, decydujące o jego wykorzystaniu, to problemy będące przedmiotem zainteresowania szerokich kręgów społecznych. Jest to bowiem jeden z ważniejszych czynników decydujących o funkcjonowaniu młodego człowieka w środowisku społecznym.

Wśród licznych funkcji, jakie spełnia czas wolny w życiu młodzieży, do najważniejszych należą wypoczynek, regeneracja sił psychofizycznych oraz umacnianie podmiotowości i rozwój osobowości. Czas wolny jest zatem dla współczesnego człowieka życiową koniecznością, związaną głównie z potrzebą odпочynku i odprężenia po pracy bądź nauce [Sołtysik, 1999; Maj, 2000].

Do kształtowania nawyków i przyzwyczajzeń najważniejszy jest wiek przedszkolny i szkolny. Dotyczy to także nawyku racjonalnego spędzania wolnego czasu, którego kształtowanie staje się głównie domeną środowiska rodzinnego i szkolnego [Sas-Nowosielska, 2003].

Jedną z najbardziej pożądaných dla współczesnego człowieka form spędzania wolnego czasu jest aktywność fizyczna (ruchowa) jako przeciwwaga postępującej hipokinezji współczesnych pokoleń [Raczek, 1995]. W licznych pracach badawczych i przeglądowych dowiedziono, że aktywność fizyczna, oprócz właściwego odżywiania, odpowiedniej ilości snu, unikania używek, umiejętności radzenia sobie ze stresem, to kluczowy składnik zdrowego stylu życia [Astrand, 2000; Hallal i wsp., 2006; Corbin i wsp., 2007].

Światowa Organizacja Zdrowia proponuje model aktywności fizycznej podejmowanej codziennie przez minimum 30 minut. W szczegółowych rekomendacjach dotyczących aktywności fizycznej dzieci i młodzieży założono konieczność codziennego wysiłku fizycznego na poziomie intensywności od umiarkowanego do intensywnego przez 60 minut i dłużej [Prochaska i wsp., 2001; Strang i wsp., 2005; A European Framework..., 2007; Oblacińska, Jodkowska, 2007, Wytyczne UE..., 2008].

Wśród osób w różnym wieku atrakcyjną i popularną formą aktywności ruchowej jest turystyka aktywna, często wymagająca intensywnego wysiłku fizycznego. Turystyka jest też naturalną i wielopostaciową formą aktywnego wypoczynku młodzieży. Dostarcza wielu nowych wrażeń, radości i satysfakcji osobistej. Podnosi sprawność fizyczną uczniów, sprzyja osiąganiu lepszych wyników w nauce, regeneruje siły po całorocznej nauce i pracy w szkole, uczy współdziałania w grupie.

Naturalne zamięłowanie do wędrówek i wycieczek wynika u młodzieży nie tylko z chęci poznania nieznanego czy przeżycia przygody, lecz często jest wyrazem potrzeby wykazania się samodzielnością i inicjatywą. Większości młodzieży nie wystarcza już spędzanie wakacji pod opieką rodziców, lecz pragnie sama decydować o swoim postępowaniu. W tym okresie dziewczęta i chłopcy poszukują silnych przeżyć, przygód, potrzebują też przyjaźni rówieśników, żyć w grupie mającej swoje sekrety, własne sprawy, wspólne zainteresowania i cele [Łobożewicz, 1999].

Wśród uwarunkowań aktywności turystycznej młodzieży najczęściej wymienia się zasób wolnego czasu, wzory oraz nawyki wyniesione ze środowiska rodzinnego i szkolnego, kondycję finansową ich rodziców, a także pochodzenie

społeczne i miejsce zamieszkania. Bardziej aktywna turystycznie jest młodzież miejska [Łobożewicz, Bińczyk, 2001]. Przypuszcza się, że XXI stulecie będzie epoką intensywnego rozwoju turystyki dzieci i młodzieży, które stają się na tle dorosłych i ludzi „trzeciego wieku” grupą najbardziej aktywną turystycznie [Alejski, 2000].

Nieliczne są badania nad zakresem aktywności turystycznej polskiej młodzieży [Różycki, 2000, 2001; Łaciak, 2009].

1. Cel pracy

Celem doniesienia jest prezentacja wybranych wyników badań, w których oceniano zakres aktywności turystycznej młodzieży szkół gimnazjalnych i licealnych w wieku 15–17 lat na tle innych form ich aktywności w wolnym czasie. Rozpoznawano preferencje badanych w zakresie uprawianych form turystyki oraz motywy i bariery podejmowania przez młodzież aktywności turystycznej. Analizując wyniki badań starano się odpowiedzieć na następujące pytania:

1. Jakie miejsce zajmuje turystyka wśród form spędzania przez badanych wolnego czasu w weekendy i dni świąteczne oraz podczas ferii i wakacji szkolnych?
2. Jakie są preferencje respondentów w wyborze form uczestnictwa w turystyce?
3. Kto zachęca młodzież do aktywności turystycznej i z kim chce ona ją uprawiać?
4. Jakie są motywy skłaniające młodzież do uprawiania turystyki i bariery w podejmowaniu takiej aktywności?

2. Materiał i metody badań

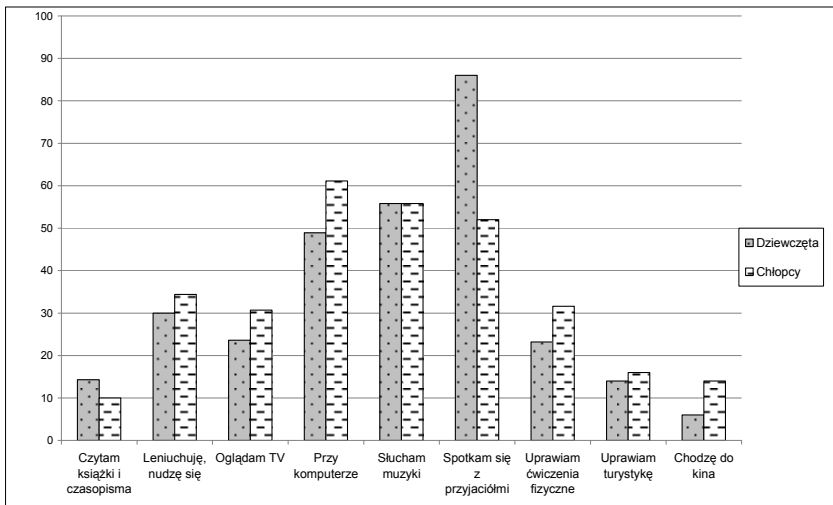
Badaniami ankietowymi objęto łącznie 380 respondentów, w tym 180 15-letnich uczniów (90 dziewcząt i 90 chłopców) gimnazjum w Krapkowicach oraz 200 16-, 17-latków (po 100 dziewcząt i chłopców) uczniów liceów w Dzierżoniowie i Kędzierzynie-Koźlu.

Metodą badawczą był jednorazowy sondaż diagnostyczny, a narzędziami diagnostycznymi autorskie kwestionariusze ankiet składających się z zestawów pytań zamkniętych.

W analizach statystycznych uwzględniono odsetki odpowiedzi na pytania ankiet. W przypadku niektórych pytań ich sumy są większe od 100, gdyż respondenci mogli wybrać jedną, dwie lub trzy odpowiedzi z podanej ich kafeterii, tak zwane wielokrotne odpowiedzi.

3. Wyniki badań i dyskusja

W celu określenia miejsca aktywności turystycznej wśród form spędzania przez badanych czasu wolnego zadano im dwa pytania: w jaki sposób najczęściej wykorzystują swój wolny czas oddzielnie w weekendy i dni świąteczne oraz podczas ferii zimowych i letnich wakacji. Przyjęto tu założenie, że młodzież może uprawiać turystykę głównie w tych okresach. Dane procentowe na ten temat zobrazowano na rysunkach 1 i 2.

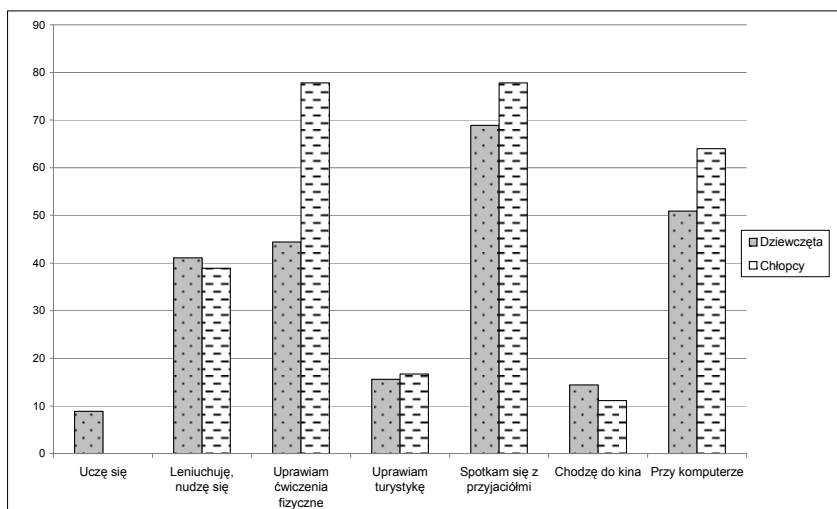

Rys. 1. Sposoby spędzania przez młodzież czasu wolnego w weekendy i dni świąteczne

Źródło: badania własne.

W weekendy i święta respondenci spędzają wolny czas głównie przy komputerze, na spotkaniach z przyjaciółmi i słuchaniu muzyki. W tych dniach zaledwie 14% dziewcząt i 16% chłopców deklaruowało uprawianie turystyki (rys. 1). Biorąc pod uwagę, że ankietowani mogli wskazać 3 najczęściej podejmowane formy zachowań w czasie wolnym, to ich odpowiedzi nie są optymistyczne, zwłaszcza że ponad 30% respondentów odpowiedziało w rubryce „inne”, że w weekendy i święta leniuchuje bądź się nudzi!

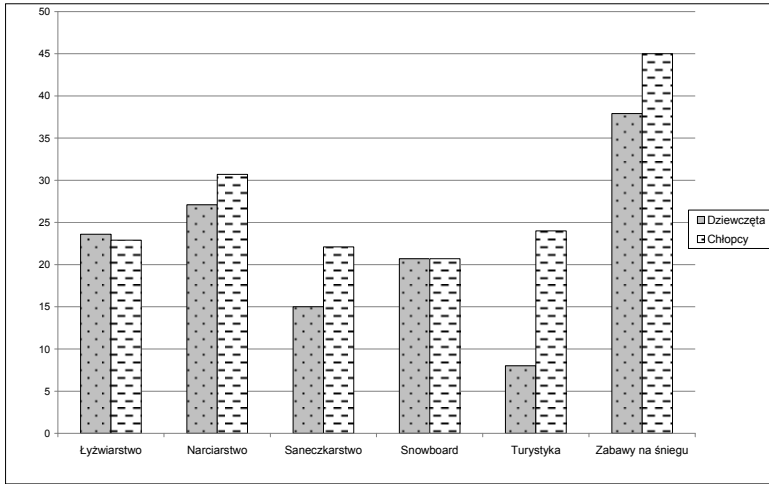
Podobny obraz badanego zjawiska (niską aktywność turystyczną młodzieży) stwierdzono w okresach szczególnie sprzyjających uprawianiu turystyki, czyli podczas ferii zimowych i wakacji letnich (rys. 2).

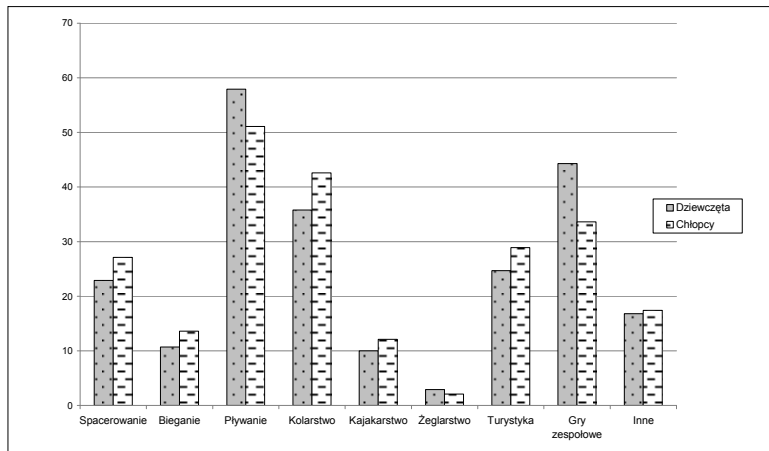
Rys. 2. Sposoby spędzania przez młodzież czasu wolnego podczas ferii zimowych i wakacji letnich

Źródło: badania własne.

Chcąc zweryfikować prawdziwość odpowiedzi na pytania 1, 2 kwestionariusza ankiety w kolejnych pytaniach o formy rekreacji ruchowej uprawiane przez respondentów najchętniej zimą (rys. 3) i latem (rys. 4). W grupie chłopców pora roku nie decydowała zbyt wiele o wyborze turystyki jako formy rekreacji ruchowej (podobny odsetek chciałby rekreować się latem i zimą podczas wędrówek turystycznych). W grupie dziewcząt niemal dwukrotnie więcej z nich chciałoby uprawiać turystykę latem. Około 1/4 badanych chętnie uprawiałaby turystykę w czasie ferii i wakacji, więcej wśród nich jest chłopców.

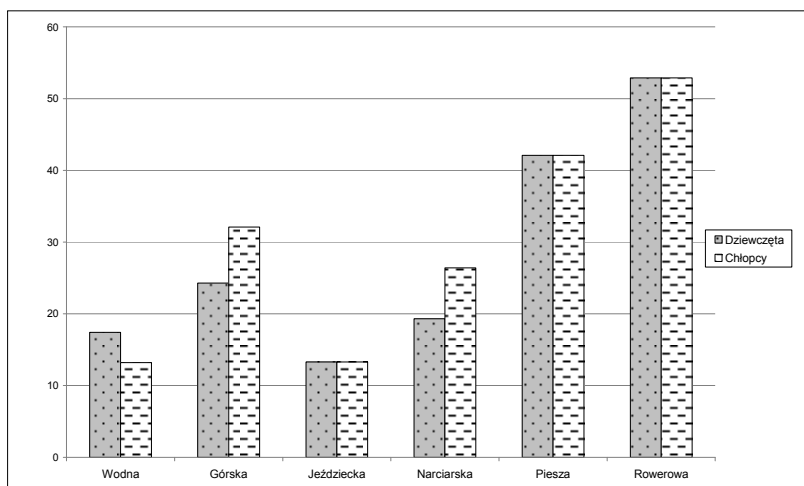
Rys. 3. Formy rekreacji ruchowej najchętniej uprawiane przez młodzież zimą
Źródło: badania własne.

Rys. 4. Formy rekreacji ruchowej najchętniej uprawiane przez młodzież latem
Źródło: badania własne.

Częstszy wybór turystyki jako formy rekreacji ruchowej chętnie uprawianej latem potwierdzają preferencje ankietowanych w zakresie lubianych form turystyki (rys. 5). Respondenci wskazali głównie na turystykę pieszą, rowerową i górską, a spośród form turystyki zimowej – tylko narciarską. Badani wskazali więc raczej na tradycyjne formy turystyki, wyjątkiem jest tylko turystyka jeź-

dziecka (13% dziewcząt i chłopców). Przyjęto, że skoro ankietowani wybierali dany rodzaj turystyki jako lubiany, to znaczy, że chociaż raz mieli z nim kontakt.

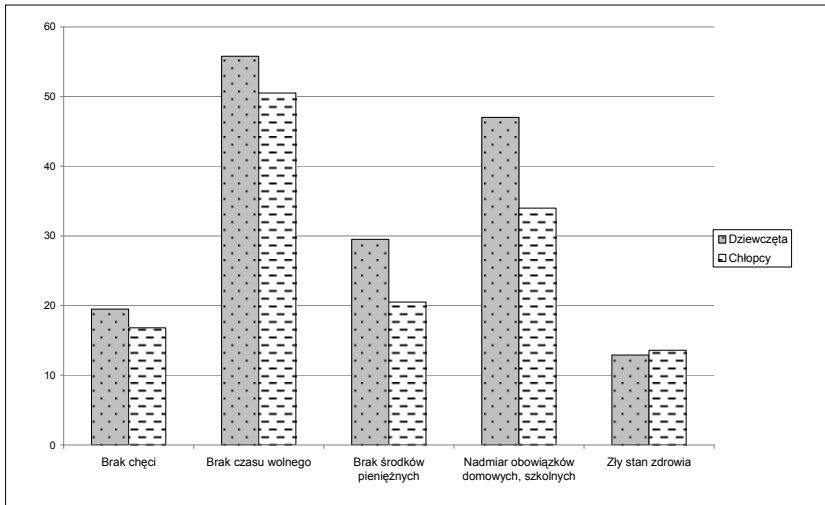
Rys. 5. Najbardziej lubiane przez młodzież formy turystyki

Źródło: badania własne.

Omówione wyniki świadczą o tym, że więcej ankietowanych deklaruowało chęć bycia aktywnymi turystycznie niż było w rzeczywistości. Rodzi się więc pytanie o bariery uprawiania turystyki przez badaną młodzież.

Na rysunku 6 przedstawiono odsetki najczęściej podawanych przez młodzież przyczyn (barier) niskiej aktywności turystycznej. Na uwagę zasługują dwie, powiązane ze sobą bariery: brak wolnego czasu (ponad 50% odpowiedzi dziewcząt i chłopców) oraz nadmiar obowiązków domowych i szkolnych (34% chłopców i 47% dziewcząt). Kontrastuje to oczywiście z wcześniej podaną informacją, że prawie 40% badanych w czasie wolnym podczas wakacji letnich leniuchuje i się nudzi. Wymienione przez badanych uczniów bariery uprawiania turystyki mają więc prawdopodobnie subiektywny charakter. Świadczy o tym także fakt, że prawie 20% respondentów jako przyczynę nieuprawiania turystyki wymieniło brak chęci. Można więc uznać, że duży odsetek badanej młodzieży nie jest „rozbudzony” turystycznie.

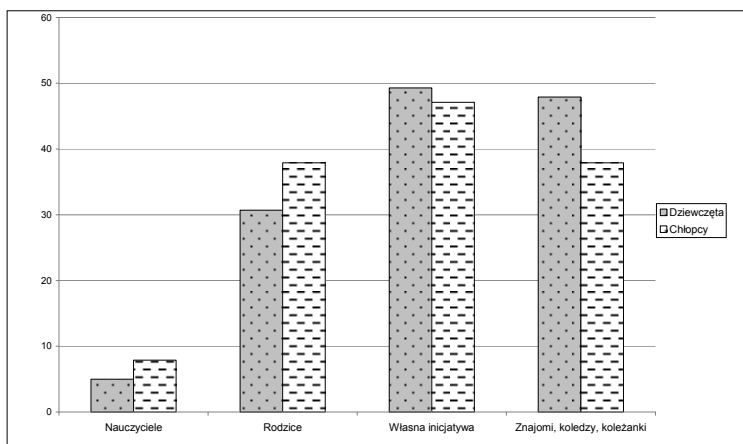

Rys. 6. Bariery uprawiania przez młodzież turystyki

Źródło: badania własne.

W tym miejscu nasuwają się dwa pytania. Kto zachęcał badanych uczniów do uprawiania turystyki? Z kim najchętniej wybraliby się na wyprawę turystyczną?

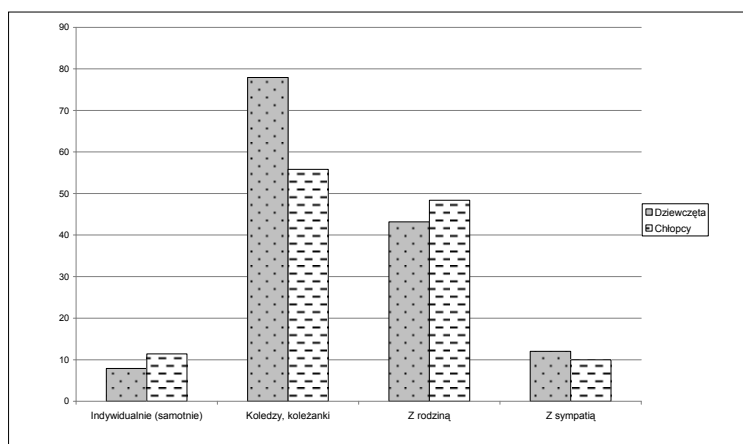
Niemal 50% respondentów odpowiedziało, że uprawia turystykę z własnej inicjatywy (rys. 7). Potwierdza to informacje przedstawione we wstępie, gdzie podkreślono, że zamiłowanie do wędrowek i wycieczek jest u młodzieży wynikiem potrzeby wykazania się samodzielnością i inicjatywą. Około 38% chłopców i 48% dziewcząt odpowiedziało, że do uprawiania turystyki zachęcają ich znajomi (koleżanki i koledzy). To również jest zgodne z wcześniej przedstawianymi informacjami. Młodzież chce przebywać z rówieśnikami, mieć własne sprawy i sekrety, a turystyka jest dobrą okazją do zaspokajania takich potrzeb. Mniej więcej 1/3 rodziców uczniów zachęca ich do wyjazdów turystycznych, znacznie więcej w porównaniu z nauczycielami, na których wskazało tylko 7% chłopców i 5% dziewcząt. Świadczy to, że szkoła w nikłym stopniu rozbudza aktywność turystyczną uczniów.

Rys. 7. Osoby zachęcające młodzież do uprawiania turystyki

Źródło: badania własne.

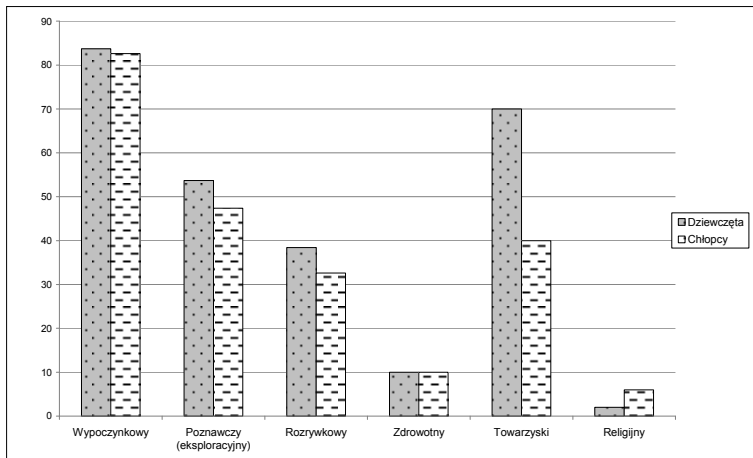
Prawdziwość odpowiedzi na omawiane pytanie potwierdza wybór osób, z którymi ankietowani najchętniej wybraliby się na wyprawę turystyczną (rys. 8). Są to koledzy, koleżanki i rodzice (w obu przypadkach jest to około 50% wyborów). Symptomatyczne jest, że w odpowiedzi inne osoby nie wymieniono nauczycieli.

Rys. 8. Osoby, z którymi młodzież najchętniej uprawia turystykę

Źródło: badania własne.

Wśród motywów skłaniających młodzież do aktywności turystycznej najczęściej pojawia się wypoczynkowy (83% dziewcząt i chłopców, rys. 9). Około 50% wymieniło motyw poznawczy (eksploracyjny). Przyjmuje się, że genezy aktywności turystycznej należy szukać we wrodzonych skłonnościach człowieka do eksploracji i dominowania nad środowiskiem przyrodniczym [Winiarski, Zdebski, 2008]. Dziś skłonność ta zaspokajana jest między innymi przez aktywność turystyczną. Poszukiwanie atrakcyjnych i coraz bardziej spektakularnych form wypoczynku stało się dziś standardem cywilizacyjnym. W. Gaworecki [2007] określa go „rytuałem naśladownictwa”. Turystyka jako forma niestandardowego wypoczynku staje się światową modą, zwyczajem, który udziela się zapewne także młodzieży.

Rys. 9. Motywy skłaniające młodzież do aktywności turystycznej

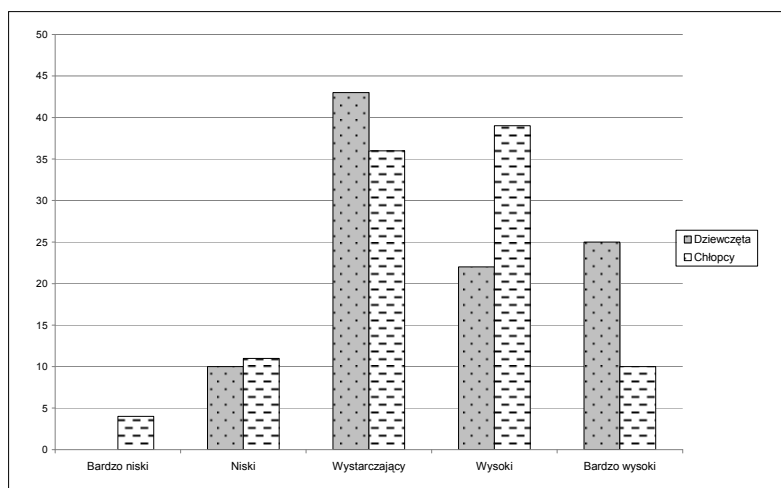
Źródło: badania własne.

Kolejny wymieniany przez badanych motyw ich aktywności turystycznej określono w kafeterii odpowiedzi jako towarzyski. Wskazało go 40% chłopców i aż 70% dziewcząt.

Aktywność turystyczna może być dla jednostki wartością autoteliczną (samą w sobie) lub instrumentalną (jako środek do realizacji celów innych niż eksploracja czy wypoczynek). W tym drugim przypadku może być rozpatrywana w aspekcie wewnętrznym i zewnętrznym. W pierwszym aspekcie turystyka służy wewnętrznemu wyciszeniu, sprzyja podtrzymaniu zdrowia i kondycji

fizycznej. W drugim jedziemy na wycieczkę, gdyż zależy nam na czyimś towarzystwie, w którym czujemy się dobrze. Nie interesuje nas wtedy specjalnie piękno krajobrazu czy zabytku [Winiarski, Zdebski, 2008]. W tym kontekście nie dziwi, że aż 70% respondentek uprawia lub chce uprawiać turystykę, która może być okazją do kontaktu z bliskimi lub bliską osobą, prawdopodobnie także płci odmiennej. Niejednokrotnie, początkowo instrumentalne traktowanie turystyki może zmienić się po jakimś czasie w podejście autoteliczne [Winiarski, Zdebski, 2008].

W badaniu ankietowym pytano również o samoocenę poziomu aktywności turystycznej respondentów. Pozwoliło to na skonfrontowanie subiektywnej oceny uczestnictwa w turystyce z rzeczywistym zaangażowaniem w tę formę aktywności, określonym na podstawie odpowiedzi na pytania 1, 2. Większość badanych oceniła poziom swojej aktywności turystycznej jako wystarczający (36% chłopców i 43% dziewcząt) bądź wysoki (39% chłopców i 22% dziewcząt) – rysunek 10.

Rys. 10. Samoocena poziomu aktywności turystycznej młodzieży

Źródło: badania własne.

W świetle odpowiedzi na pytania dotyczące najczęstszych sposobów spędzania wolnego czasu w weekendy i dni świąteczne, a także podczas ferii i wa-

kacji szkolnych, samoocenę aktywności turystycznej młodzieży należy określić jako zawyżoną (tylko około 15% badanych obu płci wymieniło turystykę jako sposób zagospodarowania czasu wolnego). Informuje to o niskim zainteresowaniu aktywnością turystyczną ankietowanych i ich świadomości tego faktu. Potwierdzają to wyniki innych badań, wskazujących na malejącą aktywność fizyczną młodzieży polskiej i innych europejskich krajów, zawarte w raporcie WHO *Health Behaviour In School Aged Children* [Wojnarowska, 2007; Curie i wsp., 2008].

Tymczasem wiemy, że nawyki i zainteresowania powstałe w okresie wczesnej młodości (dojrzewania) stają się elementem stylu życia w dorosłości. W okresie tym kształtują się u dzieci modele zachowań związanych z kulturą fizyczną, a poziom aktywności fizycznej w dzieciństwie i młodości decyduje o jej charakterze (formie, częstości i intensywności) w życiu dorosłym [Fisher, Borms, 1990; Sallis, McKenzie, 1991]. Elementem tego modelu mogłaby być aktywna turystyka. Wyniki badań własnych świadczą o tym, że u większości dziewcząt i chłopców w wieku pokwitania niestety tak nie jest.

Zmian pod tym względem należy upatrywać między innymi w pracy pedagogów szkolnych: nauczycieli wychowania fizycznego, geografii, biologii, historii, którzy powinni w większym stopniu niż obecnie krzewić wśród dzieci i młodzieży szkolnej ideę turystyki aktywnej i krajoznawstwa.

Zakończenie

Przeprowadzone analizy pozwalają odpowiedzieć na postawione pytania badawcze oraz sformułowanie wniosku aplikacyjnego. W związku z relatywnie niską liczebnością badanych dziewcząt i chłopców poniższe wnioski końcowe odnoszą się tylko do obserwowanej grupy.

1. Aktywność turystyczna nie jest popularną formą spędzania czasu wolnego przez uczniów szkół gimnazjalnych i licealnych, zarówno w dni weekendowe i świąteczne, jak i w okresach ferii i wakacji szkolnych. Jedynie 15% badanych obu płci deklaroowało, że uprawia w tym czasie turystykę.
2. Wśród różnych rodzajów turystyki aktywnej badana młodzież preferuje głównie jej formy letnie: turystykę górską, pieszą i rowerową.
3. Osobami zachęcającymi ankietowaną młodzież do aktywności turystycznej są najpierw rówieśnicy (koleżanki i koledzy), a potem rodzice. Niewielu res-

pondentów wskazało na nauczycieli. Niemal połowa ankietowanych stwierdziła też, że staje się turystami z własnej inicjatywy.

4. Głównymi barierami uprawiania turystyki, zdaniem badanej młodzieży, jest brak wolnego czasu wynikający z nadmiaru obowiązków szkolnych i domowych. Jednocześnie jednak ponad 30% uczniów stwierdziło, że w dni wolne od nauki się nudzi i leniuchuje. Bariery te mają więc raczej charakter subiektywnych odczuć.

5. Motywy aktywności turystycznej gimnazjalistów i licealistów obu płci mają głównie instrumentalny charakter. Dla chłopów są to motywy wypoczynkowe i poznawcze (eksploracyjne), a dla dziewcząt także towarzyskie. Świadczy to o tym, że dla większości badanych turystyka nie jest jeszcze wartością autoteliczną.

6. Samoocena aktywności turystycznej badanej młodzieży jest raczej zawyżona w stosunku do podejmowanej. Wskazuje to na konieczność podejmowania długofalowych działań promujących tę formę aktywności młodzieży, głównie w środowisku szkolnym i rodzinnym.

Literatura

- A European Framework to Promote Physical Activity For Health*, WHO 2007, <http://www.who.com/>, 20.03.2011.
- Alejsiak W., *Turystyka w obliczu wyzwań XXI wieku*, ALBIS, Kraków 2000.
- Astrand P.O., *Dlaczego wysiłek?* „Medicina Sportiva” 2000, nr 4 (2).
- Corbin Ch.B. i in., *Fitness i wellness, Kondycja, sprawność, zdrowie*, Zys i S-ka, Poznań 2007.
- Currie C. i in., *Inequalities in Young People's Health. Health Behavior in School-aged children International Report from the 2005/2006 Survey*, WHO, Copenhagen 2008.
- Fisher R., Borms J., *The Search for Sporting Excellence*, Verlag Karl Hofmann, Schorndorf 1990.
- Gaworecki W., *Turystyka*, PWE, Warszawa 2007.
- Hallal P. i in., *Adolescent Physical Activity and Health*, „A Systematic Review, Sports Medicine” 2006, No. 36 (12).
- Łaciacz J., *Aktywność turystyczna dzieci i młodzieży w 2009 roku*, Instytut Turystyki, Warszawa 2010, <http://www.intur.com.pl/>, 20.03.2011.
- Łobozewicz T., Bieńczyk G., *Podstawy turystyki*, WSE, Warszawa 2001.

- Łobożewicz T., *Krajoznawstwo i turystyka w szkole*, AWF, Warszawa 1999.
- Maj B., *Spoleczne uwarunkowania wychowanie do rekreacji ruchowej dzieci i młodzieży*, w: *Studia nad czasem wolnym mieszkańców dużych miast Polski i jego wykorzystaniem na rekreację ruchową i turystykę*, red. N.J. Wyżykowski, AWF, Wrocław 2000.
- Otyłość u polskich nastolatków. *Epidemiologia, styl życia, samopoczucie*, red. M. Jodkowska, A. Oblacińska, IMID, Warszawa 2007.
- Prochaska J. i in., *A Physical Activity Screening Measure for Use With Adolescents in Primary Care*, „Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine” 2001, No. 155.
- Raczek J., *Hipokinezyja i jej skutki jako problem współczesnej cywilizacji*, w: *Nauki o kulturze fizycznej, wobec wyzwań współczesnej cywilizacji*, PTNKF, AWF, Katowice, 1995.
- Różycki P., *Aktywność turystyczna i rekreacyjna młodzieży w okresie weekendów, ferii zimowych i wakacji*, w: *Aktywność ruchowa ludzi w różnym wieku*, PTNKF, US, Szczecin 2000.
- Różycki P., *Miejsce turystyki w sposobie zagospodarowania czasu wolnego młodzieży szkół ponadpodstawowych Krakowa*, „Folia Turistica” 2001, nr 10.
- Sallis J., McKenzie T., *Physical Education's Role in Public Health*, „Research Quarterly For Exercise And Sport” 1991, No. 2.
- Sas-Nowosielska K., *Wychowanie do aktywności fizycznej*, AWF, Katowice 2003.
- Sołtyś N., *Sposoby spędzania czasu wolnego przez młodzież szkolną Wrocławia w okresach weekendowych*, w: *Wybrane zagadnienia turystyki*, red. U. Szubert-Zarzewny, AWF, Wrocław 1999.
- Strong W. i in., *Evidenced Based Physical Activity Recommendations for School-aged Youth*, „The Journal of Pediatrics” 2005, No. 146 (6).
- Winiarski R., Zdebski J., *Psychologia turystyki*, Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
- Woynarowska B., *Zachowania zdrowotne i zdrowie subiektywne młodzieży 15-letniej w Polsce. Tendencje zmian w latach 1990–2006*, w: *Biospoleczne aspekty rozwoju współczesnej młodzieży polskiej w okresie dojrzewania*, AWF, Warszawa 2007.
- Wytyczne Unii Europejskiej dotyczące aktywności fizycznej, Grupa Robocza Komisji Europejskiej ds. Sportu i Zdrowia, Bruksela 2008, <http://msport.gov.pl/>, 20.03.2011.

TOURISM ACTIVITY OF THE YOUNG AGED BETWEEN 15 AND 17

Summary

The aim of the publication has been to evaluate the tourism activity of the young aged between 15 and 17 comparing it with their other spare time activities. Reasons and barriers to practice tourism by students were also recognized. The research method was a single diagnostic poll, and the instrument for the evaluation of observed issues were authoring poll forms. Conducting statistic analyses it has been proved that the tourism activity is not a popular form of spending spare time among students of lower and higher secondary schools, both during weekends, festive days, winter and summer holidays. The main barrier to practice tourism, according to the polled, is lack of spare time caused by too many school and home duties. It has been showed that this barrier has a rather subjective character. It has been also found out that the reasons for practicing tourism have in case of young people more instrumental rather than auto telic character.

Translated by Magda Darmon